

بسم الله تعالى

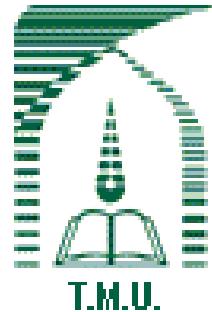

دانشکده علوم پایه

تاییدیه اعضاي هيات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضاي هيثت داوران نسخه نهايی پایان نامه آقای افшиين اسدزاده شهير رشته شيمي فيزيك تحت عنوان: «بررسی برهمنكش بين رنگ الکتروفعال و مواد فعال سطحی دوقلو و تغيير فازهای ميسلى» از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و آنرا برای اخذ درجه کارشناسی ارشد مورد تائید قرار دادند.

اعضاي هيات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمي	امضاء
۱- استاد راهنما	دکتر سهیلا جوادیان فرزانه	استادیار	
۲- استاد مشاور	دکتر حسين غربی	استاد	
۳- استاد ناظر خارجي	دکتر مجید جعفریان	استاد	
۴- استاد ناظر خارجي	دکتر بي بي مرضيه رضوي زاده	استادیار	
۵- نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر عبدالعلی علیزاده	دانشیار	

بسمه تعالیٰ

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم پایه

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، میین بخشی از فعالیت های علمی-پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، داش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله)ی خود، مراتب را قبلًا به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته شیمی (فیزیک) است که در سال ۱۳۸۹ در دانشکده علوم پایه دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم دکتر سهیلا جوادیان فرزانه و مشاوره جناب آقای دکتر حسین غریبی از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأديه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفادی حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتاب های عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب افشین اسدزاده شهر دانشجوی رشته شیمی (فیزیک) مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: افشین اسدزاده شهر

تاریخ و امضا:

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسان‌ها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، داشت‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجتمع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنمای، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنمای و دانشجو می‌باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده‌ها، مرکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدهای باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه‌های مصوب انجام شود.

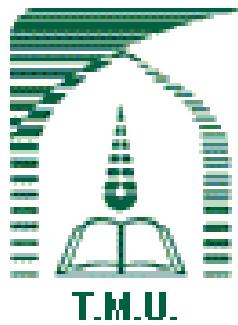
ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنمای یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۱ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب افشین اسدزاده شهیر دانشجوی رشته شیمی (فیزیک) ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۷ مقطع کارشناسی ارشد دانشکده علوم پایه متعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدین وسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:

تاریخ:

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم پایه

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد

شیمی(فیزیک)

بررسی برهمکنش بین رنگ الکتروفعال و مواد فعال سطحی دوقلو و تغییر فازهای میسلی

نگارنده

افشین اسدزاده شهریار

استاد راهنما

دکتر سهیلا جوادیان فرزانه

استاد مشاور

دکتر حسین غریبی

۱۳۸۹ بهمن

تقدیم به خانواده ام

بر خود واجب می دانم،

تایپ پاس زحمات و راهنمایی های فراوان و ارزشمند استاد گرامی ام،

سرکار خانم دکتر سهیلا جوادیان فرزان

از ایشان مشکر و قدردانی نمایم.

چکیده

برهمکنشِ ما بین یک رنگ آنیونی الکتروفعال، تارترازین، و مواد فعال در سطح کاتیونی، تترادِسیل تری متیل آمونیوم بروماید (TTAB)، این، این- دی تترادِسیل- این، این، این- تترامتیل- این، این- بوتان دی ایل- دی آمونیوم دی بروماید (۱۴،۴،۱۴) و این، این- دی دودِسیل- این، این، این- تترامتیل- این، این- بوتان دی ایل- دی آمونیوم دی بروماید (۱۲،۴،۱۲)، توسط روش های هدایت سنجی، تنسیوومتری، طیف سنجی ماوراءبنفسش / مرئی، سنجش پتانسیل زتا، پراش نوری دینامیک، میکروسکوپی الکترونی عبوری، ولتامتری چرخه ای و پتانسیل مدار باز بررسی گردید. تشکیل زوج یون های تارترازین- ماده فعال در سطح و اشباع شدن همزمان سطح محلول توسط آنها مشاهده گردیده و نسبت استوکیومتری اجزاء در ترکیب این زوج یون ها نیز توسط روش تغییرات پیوسته (روش جاب) تعیین شد. بررسی رفتار تجمعی زوج یون ها نشان داد که با اشباع شدن سطح محلول توسط زوج یون های مواد فعال در سطح دوقلو، این گونه ها تمایل به تشکیل تجمعات نامحلولی از نوع J دارند. همچنین، با افزایش غلظت مواد فعال در سطح، تشکیل میسل های غنی از تارترازین و سپس تبدیل آنها به میسل های خالص کروی برای تمامی مواد فعال در سطح مشاهده گردید. نوع، اندازه و شکل تمامی تجمعات تعیین گردیده و وقوع یک تغییر فاز میسلی از میسل های کروی خالص به میسل های استوانه ای نیز برای مواد فعال در سطح دوقلو تأیید شد. استفاده از روش ولتامتری چرخه ای در شناسایی تشکیل و تجمع گونه های موجود در محلول نشان داد که، این روش کارایی لازم در بررسی برهمکنش های رنگ- ماده فعال در سطح را دارد. بررسی پتانسیل خوردگی فولاد نرم در محلول تارترازین/ مواد فعال در سطح دوقلو معلوم نمود که، زوج یون های این مواد فعال در سطح در مقایسه با خود این مواد دارای خاصیت بازدارندگی خوردگی بهتری هستند و بررسی پارامترهای خوردگی فلزات در درون سیستم های رنگ/ مواد فعال در سطح می تواند روشی جدید برای شناسایی تشکیل برخی از گونه ها و تجمعات رنگ/ ماده فعال در سطح در درون محلول باشد.

کلیدواژه ها: تارترازین، تجمعات J، برهمکنش رنگ/ ماده فعال در سطح، ولتامتری چرخه ای، خوردگی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: مقدمه

۱-۱ مواد فعال در سطح.....	۲
۱-۱-۱ تاریخچه و کاربرد مواد فعال در سطح.....	۲
۱-۱-۲ ساختار و خواص شیمی فیزیکی مواد فعال در سطح.....	۴
۱-۱-۳ طبقه بندی مواد فعال در سطح.....	۶
۱-۱-۳-۱ مواد فعال در سطح دوقلو.....	۸
۱-۲ رنگ های آزو.....	۹
۱-۲-۱ تارترازین.....	۱۱
۱-۳ برهمنکش رنگ با ماده فعال در سطح.....	۱۳
۱-۴ اهداف و دلایل تحقیق.....	۲۱

فصل دوم: مواد و روش های مورد استفاده

۲-۱ مواد مصرفی.....	۲۲
---------------------	----

۲۵	۲-۲ روش ها و تجهیزات مورد استفاده و آماده سازی محلول ها
۲۵	۱-۲-۲ هدایت سنجی
۲۵	۱-۱-۲-۲ جنبه نظری
۲۷	۲-۱-۲-۲ آماده سازی محلول ها و دستگاه مورد استفاده برای هدایت سنجی
۲۸	۲-۲-۲ سنجش کشش سطحی (تنسیومتری)
۲۸	۱-۲-۲-۲ جنبه نظری
۳۰	۲-۲-۲-۲ آماده سازی محلول ها و دستگاه مورد استفاده برای اندازه گیری کشش سطحی
۳۱	۳-۲-۲ طیف سنجی ماوراء بدن / مرئی
۳۱	۱-۳-۲-۲ جنبه نظری
۳۳	۲-۳-۲-۲ روش تغییرات پیوسته (روشن جاب)
۳۵	۳-۳-۲-۲ آماده سازی محلول ها و طیف سنج مورد استفاده
۳۵	۴-۲-۲ ولتاوتمتری چرخه ای
۳۵	۱-۴-۲-۲ جنبه نظری
۴۱	۲-۴-۲-۲ آماده سازی محلول ها و ولتاوگراف مورد استفاده
۴۲	۵-۲-۲ خوردگی فلزات و پتانسیل مدار باز (OCP)
۴۲	۱-۵-۲-۲ جنبه نظری

۴۳	۲-۵-۲-۲ آماده سازی نمونه ها و محلول ها و دستگاه مورد استفاده.....
۴۳	۶-۲-۲ پتانسیل الکتروسینتیکی (زتا پتانسیل).....
۴۳	۱-۶-۲-۲ جنبه نظری.....
۴۶	۲-۶-۲-۲ آماده سازی محلول ها و دستگاه مورد استفاده.....
۴۷	۷-۲-۲ پراش نوری دینامیک (DLS).....
۴۷	۱-۷-۲-۲ جنبه نظری.....
۴۸	۲-۷-۲-۲ آماده سازی محلول ها و دستگاه مورد استفاده.....
۴۹	۸-۲-۲ میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM).....
۴۹	۱-۸-۲-۲ جنبه نظری.....
۵۱	۲-۸-۲-۲ آماده سازی محلول ها و دستگاه مورد استفاده.....

فصل سوم: نتایج و بحث

۵۲	۱-۳ مقدمه.....
۵۲	۲-۳ تحلیل داده ها و نتایج حاصل.....
۵۳	۱-۲-۳ بررسی رفتار خود تجمعی تارترازین.....
۵۵	۲-۲-۳ برهمکنش تارترازین و مواد فعال در سطح.....
۷۱	۳-۲-۳ تعیین استوکیومتری تشکیل زوج یون توسط روش جاب.....

۴-۲-۳ تشكيل تجمعات تارترازين/ مواد فعال در سطح در درون محلول.....	۷۳
۵-۲-۳ شكل و اندازه تجمعات تارترازين/ مواد فعال در سطح.....	۸۱
۶-۲-۳ کارايبی روش ولتاومتري چرخه اي در مطالعه برهmeknesh رنگ/ ماده فعال در سطح.....	۸۷
۷-۲-۳ بررسی رفتار خوردنگی زوج یون های تارترازین- ماده فعال در سطح دوقلو.....	۹۲
۳-۳ نتیجه گیری.....	۹۷
فهرست مراجع.....	۹۸
پيوست ها.....	۱۰۲

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۱-۱: زمینه های مختلف کاربرد مواد فعال در سطح.....	۳
جدول ۱-۳: پارامترهای استخراج شده از نمودارهای تنسیومتری.....	۶۷
جدول ۲-۲: اندازه و پتانسیل الکتروسینتیکی تجمعات تارترازین/ مواد فعال در سطح.....	۸۲
جدول ۳-۳: توانایی روش های استفاده شده در بررسی رفتار سیستم تارترازین/ ماده فعال در سطح.....	۹۱

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

نمودار ۳-۱: طیف مأواه بنفس/مرئی تارترازین در غلظت های مختلف.....	۵۴
نمودار ۳-۲: تغییرات شدت جذب تارترازین با غلظت در طول موج ۴۲۶/۵ نانومتر.....	۵۵
نمودار ۳-۳: نمودار هدایت سنجی TTAB در غیاب و حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین.....	۵۶
نمودار ۳-۴: نمودار هدایت سنجی ۱۴,۴,۱۴ در غیاب و حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین.....	۵۷
نمودار ۳-۵: نمودار هدایت سنجی ۱۲,۴,۱۲ در غیاب و حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین.....	۵۸
نمودار ۳-۶: نمودار هدایت سنجی تارترازین در حضور ۰/۰۲ میلی مولار TTAB در غیاب تارترازین و الکتروولیت، در حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و در حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و KCl ۰/۱ مولار.....	۵۸
نمودار ۳-۷: تغییرات کشش سطحی محلول ۰/۱۸ میلی مولار ۱۴,۴,۱۴ با افزایش غلظت تارترازین.....	۶۲
نمودار ۳-۸: منحنی تنسیومتری ۱۴,۴,۱۴ در غیاب تارترازین و الکتروولیت، در حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و در حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و در حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و KCl ۰/۱ مولار.....	۶۴

- نمودار ۳-۱۰: منحنی تنسيومتری ۱۲,۴,۱۲ در غیاب تارترازین و الکترولیت، در حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و در حضور ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و ۶۴ ..... KCl ۰/۱ مولار
- نمودار ۳-۱۱: منحنی های جاب برای مخلوط های تارترازین/۱۲,۴,۱۲ و تارترازین/۱۴,۴,۱۴ ۷۱
- نمودار ۳-۱۲: تغییرات طیف مرئی تارترازین در حضور غلظت های مختلف از ۱۲,۴,۱۲ ۷۴
- نمودار ۳-۱۳: تغییرات طول موج جذبی ماکزیمم تارترازین در حضور TTAB, ۱۴,۴,۱۴ و ۱۲,۴,۱۲ ۷۴
- نمودار ۳-۱۴: تغییرات ولتاژ گرام محلول ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین در حضور غلظت های مختلف از ۱۴,۴,۱۴ ۸۸
- نمودار ۳-۱۵: تغییرات جریان کاتدی محلول ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین بر حسب غلظت ۱۴,۴,۱۴ ۸۸
- نمودار ۳-۱۶: تغییرات پتانسیل خوردگی فولاد نرم با زمان در محلول ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و ۰/۱ مولار KCl و در حضور غلظت های مختلف ۱۴,۴,۱۴ ۹۳
- نمودار ۳-۱۷: تغییرات پتانسیل خوردگی فولاد نرم با زمان در محلول ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و ۰/۱ مولار KCl و در حضور غلظت های مختلف ۱۲,۴,۱۲ ۹۳
- نمودار ۳-۱۸: تغییرات پتانسیل خوردگی فولاد نرم پس از ۹۰۰ ثانیه غوطه وری در درون محلول ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین و ۰/۱ مولار KCL و مواد فعال در سطح دوقلو بر حسب تغییرات غلظت ۱۴,۴,۱۴ و ۱۲,۴,۱۲ ۹۴

فهرست شکل ها

صفحه

عنوان

شکل ۱-۱: ساختار مولکولی مواد فعال در سطح.....	۴
شکل ۱-۲: تشکیل تک لایه و میسل توسط مواد فعال در سطح با افزایش غلظت.....	۵
شکل ۱-۳: آشکال مختلف تجمعات حاصل از مواد فعال در سطح.....	۶
شکل ۱-۴: ساختار مولکولی عمومی برخی از مواد فعال در سطح.....	۷
شکل ۱-۵: ساختار مولکولی تارترازین.....	۱۲
شکل ۱-۶: واکنش احیاء تارترازین.....	۱۲
شکل ۲-۱: سیستم مورد استفاده برای تشریح مفهوم کشش سطحی.....	۲۸
شکل ۲-۲: انتقالات الکترونی ممکن ما بین اوربیتال های مولکولی.....	۳۲
شکل ۲-۳: اجزاء طیف سنج ماوراء بنفس / مرئی (a) تک پرتوی (b) دو پرتوی.....	۳۳
شکل ۲-۴: مراحل مختلف انجام یک واکنش الکتروشیمیایی بر روی الکترود.....	۳۶
شکل ۲-۵: پتانسیل اعمالی و ولتاژگرام حاصل برای ولتازمتری چرخه ای.....	۳۸
شکل ۲-۶: سل الکتروشیمیایی مورد استفاده در ولتازمتری چرخه ای.....	۴۱

شکل ۷-۲: لایه دوگانه الکتریکی و پتانسیل زتا ۴۴

شکل ۸-۲: شمای کلی یک دستگاه TEM ۵۱

شکل ۹-۱: ساختار تک لایه جذب شده بر روی سطح محلول در حضور و غیاب تارترازین ۷۲

شکل ۹-۲: ساختار تجمعات H و J برای برخی از رنگ ها ۷۸

شکل ۹-۳: تصاویر TEM از تجمعات تشکیل یافته در مخلوط ۰/۰۲ میلی مولار تارترازین

و غلظت های a,b (۰/۰۲ میلی مولار) و c) ۱/۸ میلی مولار از ۱۲، ۱۲، ۱۲

شکل ۹-۴: ساختار لایه جذب شده حاصل از مواد فعال در سطح دوقلو بر روی سطح فلزات ۹۵

پارامترهای فیزیکی به کار برده شده

CMC: غلظت بحرانی میسلی شدن

C_{20} : غلظت مورد نیاز از یک ماده فعال در سطح به منظور کاهش کشش سطحی به میزان ۲۰ میلی نیوتن بر

متر در دمای ۲۵ درجه سلسیوس

CAC: غلظت بحرانی تشکیل تجمع

C_1 : غلظت اشباع شدن سطح (غلظتی که کشش سطحی ثابت می شود)

C_2 : غلظت تشکیل تجمعات J

C_3 : غلظت تشکیل میسل های غنی از تارترازین

C_4 : غلظت تشکیل میسل های خالص کروی

C_5 : غلظت تبدیل فاز میسلی از میسل های کروی به میسل های استوانه ای

κ : هدایت الکتریکی ویژه

٪: کشش سطحی

$\Gamma_{\max}$: غلظت مازاد سطح

$A_{\min}$: مساحت به ازای هر مولکول در سطح

$\lambda_{\max}$: طول موج جذب ماکزیمم

I_{p_c} : شدت جریان پیک کاتدی

٪: پتانسیل زتا

فصل اول

مقدمہ

۱-۱ مواد فعال در سطح^۱

۱-۱-۱ تاریخچه و کاربرد مواد فعال در سطح

بشر از دوران کهن با مواد فعال در سطح آشنا بوده است. بطوری که صابون حداقل از ۲۳۰۰ سال پیش به عنوان پاک کننده مورد استفاده انسان بوده است. نخستین مواد غیر صابونی سنتزی که دارای خواص فعالیت سطحی می باشند، روغن های سولفاتی هستند. سولفونات های آلکیل- نفتالینی با زنجیر کوتاه^۲ نخستین مواد فعال در سطح سنتزی بودند که در خلال جنگ جهانی اول برای کاربردهای عمومی در مقیاس صنعتی در کشور آلمان تولید شدند. در سالهای ابتدایی ۱۹۳۰ سولفوناسیون الكل ها و آلکیل آریل های زنجیر بلند گسترش یافت و نمک های سدیم این مواد فعال در سطح در شوینده ها و محصولات بهداشتی مورد استفاده قرار گرفتند. تا حدود سالهای ابتدایی ۱۹۶۰ آلکیل بنزن سولفونات ها^۳ (ABS) مهم ترین مواد فعال در سطح مورد استفاده در صنعت شوینده بودند ولی بر اساس تحقیقات انجام شده معلوم گشت که مولکولهای دارای زنجیر خطی از قدرت زیست تخریب پذیری بهتری برخوردار هستند و به همین خاطر، در حوالی سالهای ۱۹۸۰ حدود ۷۵ درصد از کل پاک کننده های سنتزی از نوع آلکیل بنزن سولفونات های خطی^۴ (LABS) بودند [۱]. اکنون در کنار صنعت شوینده، سالانه میلیون ها

^۱ Surfactants

^۲ Short-Chain Alkylnaphthalene Sulfonates

^۳ Alkylbenzene Sulfonates

^۴ Linear Alkylbenzene Sulfonates